

Repülnek már a záptojások a regőcei kerületben

A regőcei kerületben, amelynek mandátuma Láng János országgyűlési képviselő lemondásával vált gazdátlanná, igen eleven lett a választási kortézia. Mojzes János ellenzéki jelölt szombaton és vasárnap végigjárta kerületét és utja valósággal diadalmenet volt. A lakosság virágesővel fogadja, sőt az egyes községekben vállára emeli és így szemmel láthatólag elhalmozza ragaszkodásának minden jelével.

A kormány jelöltje Wild József kereszténypárti, egyénileg bármennyire szimpátiikus is, politikailag a kormányt támogató programja miatt nem számíthat népszerűségre.

A szombati és vasárnapi gyűléseken Mojzes János, Dénes István, Nagy László és Palius István, a kecskeméti földmivesszövetség elnöke, mondottak lelkesítő beszédet. A gyűléseken mindenütt többszáz gazda vett részt. A bunyevác és német lakosság teljes harmoniában van a magyar gazdákkal az ellenzéki képviselőjelölt támogatásában. A hivatalos jelöltet Haller István, Fitz Artur keresztény gazdasági párti képviselő és Gálffy Dénes kereszténypárti képviselő támogatja. Incidens eddig csak Hercegszántón volt, ahol a hivatalos jelölt gyűlésén a szónokokra záptojás hullott és a szónokokat abucgolták.

A politika hírei

Az ellenzéki kiscsapat vasárnap nagyszabású gyűlést tartott Erdősokonyán. Nagyatádi Szabó István sirjánál. Csóor Lajos vezetésével ott üggyelg küldött üggyelg a Budapestről. Mintegy 1500 kiscsapat gyűlt Erdősokonyán, ahol először Nagyatádi Szabó István övegyénélt tisztelgetek, majd a temetőbe vonultak ki. A temetőben esendörök vigyáztak a rendre. Elsőnek Borsos István kiscsapat beszélt s az ellenzéki kiscsapatot hivatalos szónokoknak a többi között ezt mondotta: — Amíg Nagyatádi Szabó István volt a kiscsapatadalm vezére, tekintély, politikai súly és gazdasági erősödés volt a sorsunk. A kiscsapatadalm szervezete sziklavár volt, amelyben sokan megbujtak. Ez a sziklavár sikerrel dacolt minden árral. Ma azonban a kiscsapatadalm és a szervezet csak egy várom, amely teljes összefogással fenyeget.

Ezenkívül Nagy Lajos és Kiss János helyezték koszorút a sirra.

Az egységspárt külön bizottsága hétfőn folytatta tanácskozását a pénzügyminiszteriumban. Wekerle Sándor pénzügyminiszter elnöklésével. Pénzügy György báró és Köllay Miklós államtitkárokon kívül több szakreferens is résztvett az értekezleten. Ezúttal kellett volna dönteni arról, milyen mértékben emeljék fel a bolettát, de az értekezlet most sem jutott el a döntésig. Legtöbben a bolettá árának kétpengős emelése mellett foglaltak állást. Kedden a miniszterelnök elé terjesztik a kérdést.

BRAZIL-HALANDZSA

Általános megnyugvást keltett a hír, hogy Vargas átvette Braziliában az uralmat. Igaz, hogy ezzel szemben Buenos Ayresben, Argentína fővárosában felekküdték a csapatok Uruburu tábornoknak, ami ok arra, hogy az eseményeket tartózkodó várakozással figyeljük.

Ezekben az óriási kiterjedésű, felmérhetetlen kincsekkel megáldott délamerikai államokban, mint tudjuk, izgalmas forradalmak játszódtak le a közelmúltban. Mint tudjuk... Sajnos, mint be kell vallanom s mértékellen műveletlenségem számlájára kell írnom, ez aztán minden, amit tudunk. Néha megy egy Lopez, vagy jön egy Gompez, s Uruburunak hűséget esküsznek a csapatok.

A lakosság bizalommal tekint Vargas doktorra, aki átvette a hatalmat. A városban helyreállt a rend, az utcák visszanyerték normális külsejüket. A forradalom győzött, az elnök elmenekült, de visszahozták s börtönbe vetették.

Vargas személyisége alkalmas arra, hogy nyugvópontot juttassa a forrongó braziliai helyzetet.

A tábornoki kar felekküdtött az új kormányra. Ez az, amit az „Havas” üggyelgnek különben is első szóra el lehet hinni.

A nagy német illusztrált lapban láttam Uruburu tábornok fényképét, amint a tömeg üdvözlésétől övezve autójába száll. A képen látni lehetett az üdvözlést is; ez függetlenül a brazil-forradalomtól, Uruburu a maga szakállára csinált egyidejűleg s mellékesen Argentínában valamit.

Az új kormány Braziliában természetesen felelősségre vonja az előző kormány tagjait, magasrangú tisztet és államhivatalnokokat nyugalmába küldtek. Vargas dr. kormányrajutásával a brazil-forradalom, hogy úgy mondjuk, lezártnak tekinthető.

Ez több okból üdvözölni való. Mindenekelőtt Brazília és Vargas doktor szempontjából. Aztán az európai közönség szempontjából végre megnyugodhatunk, s nem kell reggel, délután és este az ijesztő táviratokot olvasni, a nyugtalanító rémhírekkel, hogy Lopez tábornok ment, Gompez jött, de a lakosság számára csak Vargas doktor a garancia.

Ezeket a táviratokat a nagy hírterjesztő

üggyelgcségek küldik széjjel, sajnos, kommentár nélkül. A nagy illusztrált újságok is kommentár nélkül közlik Uruburu arcképét, akit mifelénk minden gyerek ismer.

Ezekben a nyugtalan, mérhetetlen, kávéval, cukorral, buzával, vassal, öserdőkkel és hipermodern városokkal, hamisított régiségekkel és Hispano-autókkal megrakott országokban átlag két hónapoként megy egy Lopez, jön egy Vargas. Miért ment Lopez? Miért jött Vargas? Mert forradalom volt? Miért volt forradalom?

Ez az, amire a táviratok nem felelnek. Szükszav magától értetődéssel közlik, hogy Perez generális bevonult a város északi részébe. Tudom, hogy mérhetetlenül műveletlen vagyok, de felkérem az olvasót, hunyja be szemét s feleljen gyorsan, kézikönyvön kívül, a következő kérdésekre:

Ki Vargas doktor?

Mi a politikája?

Ki volt az elődje?

Miért tört ki a forradalom Braziliában?

Mi a jellege és tartalma a brazil forradalomnak? Szociális, gazdasági, vagy nacionalista forradalom volt-e? Gyors választ kérek, mert nincsen sok időnk, hamarosan itt lehet az új távirat, mely jelenti, hogy Lopez tábornok csapatai megütözték a kormánycsapatokkal, a felkelők birtokba vették a város északi részét, de az utcákon már helyreállt a rend.

Gyors és őszinte választ kérek, behunyt szemekkel, a fenti kérdésekre — s egyszerre ki fog derülni, hogy hekek óta óriási halandzsza zajlik le az európai sajtóban, anélkül, hogy bárkinek is fogalma lenne róla, mi történt Braziliában? Kis színes lapok örvendőző s elégyt hangon adják tudtul, hogy Vargas doktor, kinek politikája garancia, átvette a hatalmat. Száz ember közül kilencvenöt nem tudja, kik ezek a generálisok, mi bajuk van, miért van forradalom Braziliában, kommunizisták, liberálisok vagy fajvédők-e, akik ott egymás ellen harcolnak, de Lopez tábornokról úgy beszélünk, szemrebbetés nélkül, mint Hitlerrel. A délamerikai kérdés néhány szakértőjétől eltekintve, senki nem tudja, mi fűti ezeket a délamerikai forradalmakat? Az illusztrált lapok muszka egyeuruhába öltözött csapatok fényképét közlik, amint felekküsznek valamire. Senki nem tudja, miért és kire?

Azt szokás mondani napjainkban, hogy a világ kicsi.

A mai helyzetet megértve
Összes áralmat
leszállítottam
Mangold Béla Kolos
IV, Váci-utca 15

Brazília például, a rádió nyelvén szólvva, itt van néhány hullámhossznyira. Tudjuk, hogy a kávé. Tudjuk, hogy Észak-Amerika hosszú ujjakkal kavargatja a maga politikáját Dél-Amerikában. Tudjuk, hogy az elnök elmenekült, s az új elnök a palota erkélyéről beszédet intézett a lakossághoz. De a Journal Párisban nagyon boldog volt, mikor a brazil-forradalom napjaiban takált végre egy urat, az Ibero-társaság vezérigazgatóját, aki összefüggő mondatokban hozzávetőleg el tudta mondani, mi történt Braziliában?

A cikket olvastam, nagy figyelemmel. Ő is csak azt mondta, hogy Vargas doktor személyében feltétlenül meg lehet bízni. Hogy miért lehet megbízni a kitünő államférfi személyében, azt már nem mondta meg. Talán úgy gondolta, hogy fölösleges. Ugyis tudja mindenki. Lényeges az, hogy az új kormány átvette a hatalmat, s az ellen-szegülöket felelősségre vonják.

Senki nem tud semmit, s az óriási világ beláthatatlan brazil titkaival közönyösen forog tovább.

(M. S.)

Ha Amerika elengedné a hadi adósságokat...

Pinehurst (Észak-Karolina), november 3. Az acélszerkezetek amerikai intézetének évi közgyűlése alkalmával Charles Abbott elnök kijelentette, hogy a nemzetközi depresszió kiküszöbülésében döntő lépést jelentene, ha az Egyesült-Államok mérsékelnék vagy elengednék a világháború adósságait. Az adós államokra nehezedő fizetési kötelezettségek feltartóztatják a gazdasági megújodást. Az adósságok törlesztése vagy csökkentése nemcsak az adós országokat fogja arra hárítani, hogy régebbi gazdasági üzemeiket teljes mértékben újból építsék ki, hanem általában kedvezőbben hangolná a külföldet az amerikai gyártmányokkal szemben és ezen az úton Amerika is megtalálná a maga számítását.

Pusztadőri sajt
53 éve világhírű!

BOBBY FÖLÉBRED

J. R. T. A.
G. MÜHLEN-SCHULTE
FORDITÓTTA
MEDVECKY BELLA

Egyedül jogosított
magyar fordítás.
Utánnyomás tilos.

REGÉNY

(2)

— Megjött az ördög! — hörögte a kérdező. — Csak menj oda, legalább téged is elvisz! Ott táncol a temetőben, abban a márványkötetben... siess, hogy még megtaláld!

Es továbbrohant. Tüdeje úgy dolgozott, mint a gőzgép. Szíve a torkában dobogott és úgy érezte, hogy vasmarok szoritja a nyakát.

Kétségtelen, hogy volt is némi oka a sietésre. Mőgötte volt a temetőkert, a sápadt és sejtelmes holdfényben. Ott állott a fehér és néma márványkapolna... a kriptában pedig egy leőlmozott, hatalmas érkeoporsó... és ebben a koporsóban aludta örök álmát egy hosszú évek előtt meghalt férfi... de ez a férfi most... jóságos ég!... Ez a halott megfogta Uborka-Károlyt! Ez az ok valószínűleg elegendő lett volna arra is, hogy tizezer bátor és keményszívű férfit futásra készteszen.

Csak egyetlenegy ember nem szaladt el... noha ez is a legszivesebben százmillió kilométerre szeretett volna lenni az elátkozott helytől.

Uborka-Károly mozdulatlanul gubbasztott a kriptá mélyén az érkeoporsó szomszédságában. Gyér haja az égnek meredt, homlokán izzadságcseppek ültek és lassan csordultak le krétafehér arcán.

Nem álmodott. Ébren volt. Életének legborzalmasabb helyzetébe került és már csak valami csodában reménykedett.

Kétszer is megpróbálta, hogy kihuzza kezét a szörnyű szoritásból. Nem sikerült. Mintha acélszalagok kapcsolódtak volna a csuklója köré. A vén gazember egy percig sem kételkedett abban, hogy földöntúli hatalmak tartják fogva. Semmiféle élőlény nem bírná így megmarkolni egy szerencsétlen flótás kezét még ha tíz rendőr ereje egyesülne is benne.

Es Uborka-Károly a legborzalmasabb megdöbbenés és a legmélyebb kétségbeesés zavaros érzésével meredt bekőbe szorult karjára. Sötét gondolatok kavargtak a fejében.

Hogyan is végződik majd ez a borzalmas kaland?... A keze már el van temetve, az bizonyos. Úgy látszik, meg kell változtatnia a véleményét a halottakról. Távollról sem olyan udvarias és csöndes emberek, amilyeneknek eddig tartotta őket. Legalább is ez a férfi itt, ebben a koporsóban, eléggé irigyen és erőszakosan védi meg a kincseit. Fősvénységét és zsugoriságát bizonyítja minden eddigi cselekedete. A negyedik dimenzió brutális eszközeivel őrzi drágaságait.

Oh, ti tulvilági szellemek háromszáz négyzetmérföld körzetben, ti mondjátok meg, hogy fog végződni ez a dolog?!

A kilátások egészen rosszak voltak. Végeredményben csak nem fogja lefűrészelni a kezét?! Mindent inkább, csak ezt nem! A jobbkeze nélkül igazán egy fabatkát sem érne az élet, még a gondolata is milyen borzalmas! Nem folytathatná nagyszerű és előkelő foglalkozását sem... soha többé nem nyithatna fel egyetlen egy páncélszekrényt sem... nyomorék lenne, a többiek gunyjának tárgya és nem verhetné be senkinek a fejét, hogy bosszút álljon rajtuk. Nem, a kezét nem áldozhatja föl, ez világos!

Szóval nem maradt más hátra, mint türelmesen várni és a titokzatos hatalmakra bízni a döntést. Ők majd kibogozzák valahogyan ezt a félelmetesen különös ügyet. Várni kell.

Ólmos lassusággal multak a percek. A szerencsétlen fogoly felnyögött... de ugyanabban a pillanatban el is hallgatott. Előrehajolt. Megdermelt irtózáttal fülelt...

Halk sóhaj tört fel a koporsó mélyéről... azután csönd lett.

Majd újabb sóhaj... és tulvilági hang kérdezte: — Hol vagyok?...

Uborka-Károly a helyes válaszon töprengett. Ilyen nehéz helyzetbe még sohasem került. Mit válaszoljon ennek a vérfagyasztó hangnak?... Ugy érezte, kötéllal fojtogatják a torkát.

— Hol vagyok? — kérdezte újra a siri hang. Erre már felelni kell, gondolta a vén betörő. — A koporsóban...

Végre kinyögte. A jég tehát megtört és most már megindult a kedélyes beszélgetés a halottal. Szabad kezével először is letörölte izzadságtól gyöngyöző homlokát. Kabátja zsebébe rejtett aprópénze megcsorogott, annyira reszketett a jámbor. Más valaki talán bátrabban viselkedett volna az ő helyében... de azért ez nem egészen bizonyos...

Héves, türelmetlen dörömbölés rázta meg belülről

a koporsó fedelét, majd fenyegető, tompa kiáltás jött a mélyből:

— Kinyitni!!!...

Uborka-Károly összerezzen. Színehagyott arca szürkészöldre változott. Idegesen és segítséget kérően pillantott körül fénytelen, apró szemével, mint a megfélemlített, menekülést kereső kis egér. Ugy találta, hogy a dolgok folyása mind elviselhetlenebb lesz. A halott ki akar jönni... és neki kell fölnyitnia a koporsót. Még csak ez hiányzott! Inkább itt ül ebben az elátkozott kriptában, inkább őrzi ezt a pokolbeli el-kárhozott lelket és várakozik, míg a rendőrség megérkezik.

De a koporsót ujjah döngetés remegtette meg.

— Kinyitni!

— Van eszemben!...

Végso kétségbeesésében kiáltotta ezt Uborka-Károly, de a következő pillanatban vad üvöltéssel hordult föl. Fogvatartott kezét szörnyű fájdalom hasogatta.

— Nyissa ki a koporsót, vagy szétmarcangolom a kezét!

Az acélszekrénybe zárt férfi hangja távollról és bizonytalanul hangzott, mintha gramofontölcséren szűrődött volna át és mégis élesen, hidegen és parancsolóan süvített bele az öreg csirkefogó fülebe. Ez a hang nem türt ellenmondást.

Uborka-Károly újból megkísérelte, hogy a karját kiszabadítsa. A kísérlet embertelen fájdalmat okozott, de nem vezetett eredményre. Valószínűleg könnyebb lett volna gyökerestől kirántani egy tölgyfát a földből, mint a kezét kihuzni a borzalmas bilincsekből. Abba-hagyta hát a harcot és türelmesen várta. Mit is tehetett volna mást? A titokzatos idegen, remélhetőleg, egyszer csak megelégedi a kegyetlen tréfát. Hiszen, végeredményben, mégis csak halott fekszik a koporsóban! A halottaknak pedig csakugyan más kötelességeik vannak, mint hogy szerencsétlen, husból és vérből való eleven embereknek a kezét gyötörjék. A halottaknak kutyakötelességük, hogy békésen és nyugodtan aludjanak. Csak kísértethistóriákban ébrednek fel a holtak. Végül ez a gazember itt, a koporsóban szintén rájön majd erre és akkor szépen a másik oldalára fekszik és tovább alussza az igazak álmát.

A gondolatok viharosan kergették egymást Uborka-Károly fejében, miközben ő maga mozdulatlanul ült, a koporsóhoz támaszkodva. Arcára mélyseges bánat kifejezése telepedett. A hibáján kívül bajba jutott ártatlanság megtévesztült szobra volt.

(Folytatása következik.)